

Menningar-, nýsköpunar- og háskólaráðuneytið

Umsögn send rafrænt í samráðsgátt stjórnvalda, mál nr. S-54/2026

12. mars 2026

Efni: Frumvarp til breytinga á refsiramma höfundalaga

BHM lýsir yfir stuðningi við þær fyrirætlanir stjórnvalda um að herða viðurlög við stórfelldum eða ítrekuðum brotum gegn höfundalögum. Mál þetta snertir beint hagsmuni fjölmargra félagsmanna innan aðildarfélaga BHM sem starfa við sköpun og framleiðslu menningarefnis.

Menning og skapandi greinar eru hornsteinn í sjálfsmynd þjóðarinnar og gegna vaxandi hlutverki í íslensku hagkerfi. Verðmætasköpun byggð á hugviti krefst þess að réttindi höfunda séu tryggð og að þeir njóti sanngjarns arðs af verkum sínum.

Í stefnu BHM er lögð áhersla á að örri tækniþróun og breytingum á stafrænni miðlun verði að fylgja öflug vörn gegn hvers kyns „sjóræningjastarfsemi“ sem grefur undan starfskjörum og lífsviðurværi listafólks. Sú þróun sem lýst er í greinargerð frumvarpsins, þar sem ólögmæt miðlun í gegnum IP-sjónvarp og myndþjóna fer vaxandi, er mikið áhyggjuefni. Slík starfsemi veldur rétthöfum verulegu fjárhagslegu tjóni og dregur úr hvata til frekari sköpunar.

BHM telur það nauðsynlegt skref að hækka hámarksrefsingu úr tveimur árum í sex ár vegna alvarlegra brota. Slík breyting veitir lögreglu rýmri og skilvirkari heimildir til rannsóknar og sendir skýr skilaboð um alvarleika þessara brota. Þá er það fagnaðarefni að verið sé að samræma íslenska löggjöf þeirri sem gildir á öðrum Norðurlöndum og innan Evrópusambandsins.

Bandalagið styður frumvarpið óbreytt og hvetur til þess að það nái fram að ganga.

Virðingarfyllst,

Kolbrún Halldórsdóttir, formaður BHM